

מסכת כתובות דף לה.

• (דף לד:): ואזדו לטעמייהו... דכי אתא רב דימי....

<p>חייבי מיתות שוגגין (שלא התרו בהן) וממון, או חייבי כריתות שוגגין (שלא התרו בהן) וממון,</p>	
ריש לקיש - פטור	ר' יוחנן - חייב
<p>דכיון דאילו אתרו ביה, פטור, כי לא אתרו ביה, נמי פטור, הואיל ואיכא צד מלקות, ולקמן יליף טעמא</p>	<p>דהא לא אתרו ביה, ואין אתה מחייבו אלא משום רשעה אחת דממון</p>

• (דף לד:-לה.): איתיביה...

איכא דאמרי, איתיביה ר' יוחנן לריש לקיש	איתיביה ריש לקיש לר' יוחנן
"ולא יהיה אסון, ענוש יענש"	"ולא יהיה אסון, ענוש יענש"
מאי לאו דין אסון,	מאי לאו אסון ממש,
<p>דהכי קאמר קרא, אם אין משפט מות לנוגף, כגון שלא מתה האשה או מתה ולא התרו בו, ענוש יענש בדמי ולדות, דחייבי מיתות שוגגין חייב, וקשיא לריש לקיש</p>	<p>דאם לא מתה האשה, יענש הנוגף בדמי ולדות, הא אם מתה, לא יענש, ואפילו לא התרו בו, דחייבי מיתות שוגגין פטור, וקשיא לר' יוחנן</p>
לא, אסון ממש,	לא, דין אסון,
<p>דאם לא מתה האשה, יענש הנוגף בדמי ולדות, הא אם מתה, לא יענש, ואפילו לא התרו בו, דחייבי מיתות שוגגין פטור, וכריש לקיש</p>	<p>דהכי קאמר קרא, אם אין משפט מות לנוגף, כגון שלא מתה האשה או מתה ולא התרו בו, ענוש יענש בדמי ולדות, דחייבי מיתות שוגגין חייב, וכר' יוחנן</p>

• (דף לה.): אמר רבא...

לכ"ע חייבי מיתות שוגגין, פטורין,	
<p>כתיב "ומכה בהמה ישלמנה, ומכה אדם יומת" ותנא דבי חזקיה, הקיש פטור ממון דמכה אדם, לחיוב ממון דמכה בהמה,</p>	
<p>אף מכה אדם, דיש בה ענוש מיתה, ושייך בה קלב"מ, אין לך בו חילוק לחיוב, בין בשוגג בין במזיד, בין מתכוין לשאין מתכוין, בין דרך ירידה לדרך עלייה, אלא בכל אופן פטור,</p>	<p>מה מכה בהמה אין לך בו חילוק לפטור בין בשוגג בין במזיד**, בין מתכוין לשאין מתכוין, בין דרך ירידה לדרך עלייה***, אלא בכל אופן חייב, דלא שייך בה קלב"מ</p>
ש"מ דחייבי מיתות שוגגין, פטורין	
<p>** מכה בהמה לעולם חייב, דאמרינן בב"ק "פצע תחת פצע", לחייב על השוגג כמזיד, ואונס כרצון</p>	
<p>*** דרך עלייה שהכהו בהגבהת ידו או שחתכו בחרבו מלמטה למעלה, דגבי גלות דהורג בשוגג איכא חילוק בין דרך ירידה לדרך עלייה</p>	

מסכת כתובות דף לה.

• אלא כי אתא רבין...

חייב ממון כשיש שם....	חייבי מיתות שוגגין	חייבי מלקות שוגגין
ר' יוחנן	פטור	חייב
	הקיש פטור ממון דמכה אדם, לחיוב ממון דמכה בהמה, שמכה אדם פטור בכל אופן **	חייבי מיתות איתקוש, חייבי מלקות לא איתקוש ***
רישלקיש	פטור	פטור
	הקיש פטור ממון דמכה אדם, לחיוב ממון דמכה בהמה, שמכה אדם פטור בכל אופן **	בפירוש ריבתה תורה חייבי מלקות כחייבי מיתות ****
** מה מכה בהמה לעולם חייב ממון, אף מכה אדם לעולם פטור מממון מדין קלב"מ, ואפילו בחייבי מיתות שוגגין		
*** ההיקש היה ממכה בהמה למכה אדם ומת, שיש בו חיוב מיתה, ולא היה היקש לחיוב מלקות		

• **** היכן ריבתה תורה חייבי מלקות כחייבי מיתות...

<p>אביי - נאמר בחייבי מיתות "אשר הוא רשע למות", ונאמר בחייבי מלקות "והיה אם בן הכות הרשע", לכן ילפינן חייבי מלקות שוגגין פטורין מחייבי מיתות שוגגין בגזירה שוה של "רשע" "רשע", ואנן ידעינן חייבי מיתות שוגגין פטורין מהיקש מכה אדם למכה בהמה וכנ"ל</p>
<p>רבא - אתיא "מכה" "מכה", דמלקות נמי איתקוש למכה בהמה, (ולאו מגזירה שוה דחייבי מלקות ילפינן), וכמו שחייבי מיתות איתקוש למכה בהמה שלא תחלוק בו בין שוגג למזיד, ולכן חייבי מיתות שוגגין פטורין, כן חייבי מלקות איתקוש למכה בהמה שלא תחלוק בו בין שוגג למזיד, ולכן חייבי מלקות שוגגין נמי פטורין,</p>

• סיכום...

רבא	אביי
מכה בהמה חייב בכל אופן	מכה בהמה חייב בכל אופן
הקיש פטור ממון במקום חיוב מלקות, לחיוב ממון דמכה בהמה	הקיש פטור ממון דמכה אדם, לחיוב ממון דמכה בהמה, שמכה אדם פטור בכל אופן (חייבי מיתות שוגגין)
שפטור בכל אופן (חייבי מלקות שוגגין)	חייבי מלקות שוגגין פטורין מגזירה שוה של רשע רשע, מחייבי מיתות ב"ד
הקיש פטור ממון דמכה אדם, לחיוב ממון דמכה בהמה	
שמכה אדם פטור בכל אופן (חייבי מיתות שוגגין)	

מסכת כתובות דף לה

• א"ל רב פפא לרבא, הי מכה...

<p>אילימא "ומכה בהמה ישלמנה, ומכה אדם יומת", האי בחייבי מיתות כתיב, דחייבי מיתות שוגגין פטורין, ומנלן דחייבי מלקיות שוגגין פטורין?</p>	
<p>אלא האי "מכה נפש בהמה ישלמנה נפש תחת נפש", וסמיך ליה "ואיש כי יתן מום בעמיתו, כאשר עשה, כן יעשה לו"</p>	
<p>קושית הגמ' - והאי מלקות לאו "מכה" כתיב, אלא "כי יתן מום", ומאי אתיא "מכה" דקאמר רבא?</p>	<p>תירוץ הגמ' - אנן "הכאה" "הכאה" קאמרינן, ומום ע"י הכאה הוא ניתן</p>
<p>קושית הגמ' - והא "כי יתן מום" בחובל בחבירו כתיב, ובחובל בחבירו משלם ואינו לוקה, והיכי מוקמת ליה בחייבי מלקיות שוגגין, שפטורין מממון?</p>	<p>תירוץ הגמ' - אם אינו ענין להכאה שיש בה שוה פרוטה, תנהו ענין להאי "כן יעשה לו" להכאה שאין בה שוה פרוטה, ולמלקות, ואיתקש למכה בהמה שלא תחלוק בו, ופטור אפ"י בחייבי מלקות שוגגין</p>
<p>קושית הגמ' - הא בהכאה שאין בה שוה פרוטה, לאו בר תשלומין הוא, ולכן אינו משלם, אבל היכא דיש בה חיוב ממון, אימא תחלוק, והיכא דלא אתרו ביה, חייב ממון?</p>	<p>תירוץ הגמ' - לא צריכא ההיקש אלא היכא דתוך כדי שהכהו, קרא בגד שלו, ואשמועינן דלוקה משום חבלה, ופטור מתשלומי קריעה, לא שנא התרו בו דלקי, ולא שנא לא התרו דלא לקי, פטור מתשלומין, שאינן לך בו חילוק בין שוגג למזיד, דחייבי מלקיות שוגגין, פטורין</p>

• א"ל רב חייא לרבא, לתנא דבי חזקיה...

<p>קושית הגמ' - לתנא דבי חזקיה (דף לד.) דהקיש פטור ממון דמכה אדם, לחיוב ממון דמכה בהמה, דמה מכה בהמה לעולם חייב, דלא שייך בו קלב"מ, אף מכה אדם לעולם פטור, ואפילו בדלא אתרו ביה, וש"מ חייבי מיתות שוגגין פטור,</p>	
<p>ממאי דבחול כתיב, דפשיטא ליה דמכה בהמה בין בשוגג בין במזיד חייב לשלם, דלא שייך בו חיוב מיתה לפטור בקלב"מ, דלמא בשבת כתיב, וע"כ אשוגג כתיב קרא, דאי במזיד, הו"ל מתחייב בנפשו ופטור מן התשלומין,</p>	<p>וא"כ דיש לחלק בין שוגג למזיד במכה בהמה בשבת, ה"ה יש לחלק בין שוגג למזיד במכה אדם, שודקא במזיד פטור, אבל בגוגג לעולם אימא לך דחייב, וחייבי מיתות שוגגין חייב?</p>
<p>תירוץ הגמ' - לא ס"ד, דכתיב "ומכה בהמה ישלמנה, ומכה אדם יומת", היכי דמי, אי דלא אתרו ביה, מכה אדם אמאי יומת,</p>	
<p>אלא פשיטא דכל הפסוק דאתרו ביה, ואי בשבת, לא שייך בו "מכה בהמה ישלמנה", ואלא ע"כ הפסוק בחול, ושפיר יש להקיש מכה בהמה בחול דלעולם חייב, למכה אדם דלעולם פטור, ואפ"י בדלא אתרו ביה, וש"מ חייבי מיתות שוגגין פטור</p>	

מסכת כתובות דף לה:

• הקדמה....

קושית הגמ' (דף לא-לב.)	משנתינו - אלו נערות שיש להן קנס... מכאן משמע דמשלם ואינו לוקה,	ורמינהו (משנה מסכת מכות) - אלו הן הלוקין... ומכאן משמע דלוקה ואינו משלם?
עולא (דף לב.)	לעולם כל המשלם אינו לוקה כאן באחותו נערה , שיש לה קנס, לכן משלם	כאן באחותו בוגרת , שאין לה קנס, לכן לוקה
ר' יוחנן (דף לב.)	לעולם כל הלוקה אינו משלם כאן שלא התרו בו, דלא משכחת לה מלקות, ולכן משלם	כאן שהתרו בו, דמשכחת לה מלקות, לכן לוקה
ריש לקיש (דף לג.)	הא מני, רבי מאיר היא דאמר לוקה ומשלם רבי מאיר היא, לכן משלם (ולוקה)	לכן לוקה [ומשלם], או רבנן היא, דלוקה ואינו משלם)

• הקדמה.... (המשך)

חיוב ממון כשיש שם....	חיובי מיתות שוגגין	חיובי מלקות שוגגין
ר' יוחנן (דף לד-לה.)	פטור	חייב
ריש לקיש (דף לד-לה.)	פטור	פטור
כדתנא דבי חזקיה, הקיש מכה בהמה....	כדתנא דבי חזקיה, הקיש מכה בהמה....	כדתנא דבי חזקיה, הקיש מכה בהמה....
כדתנא דבי חזקיה, הקיש מכה בהמה....	כדתנא דבי חזקיה, הקיש מכה בהמה....	כדתנא דבי חזקיה, הקיש מכה בהמה....

• הקדמה.... (המשך)

(דף לג:) קושית הגמ' - לרבי מאיר דלוקה ומשלם אית ליה, מת ומשלם לית ליה, אמאי חייב תשלומי ד' וה' בגנב וטבח בשבת או גנב וטבח לעבודת כוכבים?	
1	(דף לג:) .... אמר ר' יוחנן - זה דחייב ד' וה' בטובח בשבת, מייירי בטובח על ידי אחר, שהגנב צוה לשלוחו לשחוט
2	(דף לד-לה:) רבה - לעולם בטובח על ידי עצמו, ואה"נ בעלמא ר' מאיר לוקה ומשלם אית ליה, מת ומשלם לית ליה, דאמרינן קם ליה בדרבה מיניה במיתה וממון, אלא דשאני קנס, דכל משפט קנס חידוש הוא, לכן בקנס של ד' וה' אמרינן מת ומשלם, דלא אמרינן קלב"מ בקנס

מסכת כתובות דף לה:

• א"ל רב פפא לאביי, לרבה...

<p>לרבה דאמר חידוש הוא שחידשה תורה בקנס, ובקנס אמרינן לרבי מאיר דמת ומשלם, מתניתין דממזרת יש לה קנס, ואחותו נערה יש לה קנס, ובתו לית לה קנס, כמאן מוקים לה? **</p>	
<p>אי כרבי מאיר</p> <p>דאמר לוקה ומשלם, וכן מת ומשלם אם החיוב תשלומין הוא קנס, קשיא בתו, דאמאי פטור מקנס של חמישים כסף? ***</p>	<p>ואי כרבי נחוניא בן הקנה</p> <p>דאית ליה נמי לוקה ומשלם כר' מאיר ****, ומת ומשלם לית ליה אפילו בקנס, וכן כרת ומשלם לית ליה, קשיא אחותו, דנהי נמי דמשום מלקות לא פטר ליה, ליפטריה משום כרת?</p>
<p>ואי כרבי יצחק</p> <p>ולעולם לוקה ואינו משלם, וכדרבנן, ורבי יצחק אמר אין חייבי כריתות בכלל מלקות מ', ולית ליה האי דאלו הן הלוקין הבא על אחותו, ומשום הכי רבי יצחק מחייב תשלומי קנס במשנתינו, קשיא ממזרת, דהכל מודים שהוא במלקות, וקתני אית לה קנס, אמאי יש לה קנס, הא אינו לוקה ומשלם?</p>	<p>הניחא אי סבר רבה כר' יוחנן כשלא התרו בו דמשלם, דחייבי מלקות שוגגין ודבר אחר, חייב בתשלומין, רבה נמי מוקי למתניתין בשלא התרו בו כר' יוחנן</p>
<p>אלא אי סבר לה בממון ומלקות דאפילו לא התרו בו, פטור מממון, ופליג אדר' יוחנן וכ"ש אדעולא דאמר אפילו התרו בו משלם ממון ואינו לוקה (על' תד"ה מתניתין שחולק על רש"י בזה), היכי מתרץ לה, לא כר' יוחנן ולא כעולא ולא כריש לקיש?</p>	
<p>תירוץ הגמ' - על כרחך רבה כר' יוחנן סבירא ליה דחייבי מלקות שוגגין פטורין, ומוקי לה בשלא התרו בו, ולכן יש לה קנס</p>	
<p>** מתניתין כמאן מוקים לה לשנויי רומיא דרמינן עלה דאלו הן הלוקין, וקיימא לן דאין לוקה ומשלם?</p>	
<p>*** דבשלמא לריש לקיש דאוקמה לההיא דגנב וטבח בשבת, בטובח ע"י אחר, אבל בטובח ע"י עצמו לא משלם, לא קשיא, דמת ומשלם לית ליה לר' מאיר אפילו בקנס, ולכן אחותו לר"מ לוקה ומשלם, אבל בתו פטור מקנס, דמת ומשלם לית ליה, אלא לרבה דאמר מת ומשלם אית ליה לר"מ בקנס, קשיא בתו, דקנס הוא, וקתני מתניתין פטור?</p>	
<p>**** ר' נחוניא בן הקנה אית ליה לוקה ומשלם כר"מ, מדקאמר יוה"כ כשבת, יוה"כ הוא דפטור מתשלומין, ומשום כרת דאית ביה, ומגז"ש דאסון אסון, אבל משום לאו ומלקות דאית ביה, לא פטר, ומתניתין נמי דאית ליה לוקה ומשלם, כר' נחוניא בן הקנה, ומת ומשלם לית ליה אפילו בקנס</p>	

מסכת כתובות דף לה:

• א"ל רב מתנא לאביי, לר"ל....

<p>לר"ל דאמר בפירוש ריבתה תורה חייבי מלקיות כחייבי מיתנות, דחייבי מלקיות שוגגין פטורין משלם, מאן תנא דפליגי עליה דרבי נחוניא בן הקנה ומחייב תשלומין בחייבי כריתות? **</p>
<p>** כגון למ"ד דמחייב תשלומין כשהדליק גדיש ביוה"כ, או משנתינו דמשלם קנס באחותו, ונהי נמי דלית ליה אסון אסון למיפטריה משום כרת, ליפטריה משום לאו, בין התרו בו, בין לא התרו בו, דאין כרת בלא לאו, חוץ מפסח ומילה,</p>
<p>דבשלמא ר' יוחנן מוקי לה אפילו כרבנן דפליגי עלה דרבי מאיר, דאמרי אין לוקה ומשלם, והני בשלא התרו בו, אלא לריש לקיש דאפי' חייבי מלקיות שוגגין פטורין, כמאן מוקי לה?</p>

• תירוץ הגמ'....

<p>התנא דחולק על רבי נחוניא בן הקנה ומחייב תשלומין במדליק גדיש ביוה"כ,</p>	
<p>רבי מאיר הוא דאמר לוקה ומשלם</p>	<p>אי נמי, רבי יצחק הוא דאמר לא שייך מלקות בחייבי כריתות, וגז"ש דאסון אסון לית ליה, ובמאי ליפטר, ולכן משלם</p>
<p>אולם תנא דמשנתינו דפליג על רבי נחוניא בן הקנה דמחייב קנס באחותו ע"כ רבי מאיר היא דלוקה ומשלם, ולא רבי יצחק, משום דלרבי יצחק קשיא ממוזרת, דהכל מודים שהוא במלקות, וקתני במשנתינו דאית לה קנס, ולרבי יצחק, אמאי יש לה קנס, הא אינו לוקה ומשלם, ואלא מאי משנתינו לאו רבי יצחק היא</p>	

If you would like the shakla vetarya summaries emailed directly to you (before it is posted on the website), or to give feedback, please email blumenfeldyaakov@gmail.com.